

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Hegyedévre	45 dinár
Egy órára	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilježeva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 21
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNA, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVETELÉVEL.

Veliki Beeskerek, 1922.

Ll. évfolyam, 165. szám.

Szombat, július 29.

A mai nemzetgyűlés.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 27.

A nemzetgyűlés mai ülését délután előtt nyolc óra harminc percekor nyitotta meg Ribár dr. házelnök.

A napirenden a hadügyminisztérium költségvetése szerepelt.

Nemanity (klerik.) az első felszólaló. A hadügyi tárca tulságosan nagy kiadási tételeit kifogásolja.

Brodár (klerik.) Konstatálja, hogy a hadsereg szervezésében haladás észlelhető és szűnőben van a katonákkal való rossz bánásmód.

Lazity (földm.) azt mondja, hogy a hadsereg jó megszervezését az országban bizonyára mindenki szükségesnek tartja, miután a szomszédos országok hasonlóképpen arra törekednek, hogy jól felfegyverzett és nagylétszámú hadseregük legyen. Lazity kijelenti, hogy a pártja a katonai intézmény mellett van. Követeli azonban, hogy a katonaság az ifjuság részére iskola legyen, ahol elsősorban arra tanítják, miképpen védje meg a hazáját. Javasolja, hogy a katonai szolgálati időt szállítsák le. És pedig a gyalogságnál hat havi, a többi fegyvernemnél egy évi időre. Végül racionális gazdálkodást kíván a hadügyminisztériumban.

Ivanity Momcsiló (dissz.) a tisztek és altisztek létszámának a fel-emelését javasolja. Majd azt követeli, hogy a hadügyminisztérium kiadásait figyelemmel kell kísérni.

Miután Zsebot (klerik.) beszédét befejezte, Vaszity hadügyminiszter válaszol az egyes felszólalásokra.

Ezután a házelnök elrendeli a szavazást, amelynek eredménye az, hogy a nemzetgyűlés a hadügyi tárca költségvetését szótöbbséggel elfogadta.

A délutáni ülésen mint sürgős törvényjavaslat került napirendre a kerületi választások elhalasztására vonatkozó törvény. Markovity Lázár igazságügyminiszter javaslatára a nemzetgyűlés a törvényt kibővítés céljából visszaadja az előkészítő-bizottságnak.

Ezután a nemzetgyűlés áttér az építési minisztérium budgetjének a részletes vitájára. A vita igen rövid volt.

A nemzetgyűlés az építési minisztérium költségvetését is szótöbbséggel elfogadta.

Ezután a közlekedési tárca költségvetését kezdték el tárgyalni.

Az ülés folyik.

Az olasz kormányválság.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, jul. 27.

A római lapok értesülése szerint az olasz kormányválság új fázisba jutott. Ugyanis, miután Bonomi kormányalakítási akciója nem járt eredménnyel, az olasz király de Novala, volt tengerészeti minisztert kérte fel a kormányalakításra. Mussolini fascistavezér a kor-

mányválsággal kapcsolatban kijelentette, hogy a király legjobban tenné, ha a parlamentet feloszlatná, miután az nem képviseli többé az olasz nép érdekeit. Mussolini tudniillik azt reméli, hogy a fascisták a szociálistákat az új választásokon legyőznék.

A német adóügy entente felügyelet alatt.

London, jul. 27.

A garanciabizottság vaskos kötetet kitevő jelentését most vizsgálják felül a pénzügyi szakértők. A garanciabizottság két szakértőt akar kiküldeni Németországba az ügy végleges elintézésére. Az egyik

szakértő a német bevételeket, a másik a kiadásokat ellenőrizné. A német adófelügyelők mellé külön entente-felügyelőket osztanak majd be. A Daily Telegraph aggályát fejezi ki ezzel a javaslattal szemben.

Tíz-tizennégy képviselő lesz egy kerületben.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 27.

A parlamenti állami bizottság kedden fontos ügyek tárgyalása céljából ülést fog tartani a nemzetgyűlés nagytermében. A bizottság egyéb fontos ügyek között megállapítja a legközelebbi képviselőválasztáson megválasztandó képviselők létszámát az egyes kerületekben. A kerületek nagysága szerint a képviselők száma 6—20 között fog változni. Azonban a kerületek nagyrésztében 10—14 képviselő lesz, mert a kerületek nagyrésze 400—500.000 lelket számlál. A bizottság egyben megállapítja az új körök és járáások határait is.

Az államtanácsosok kinevezése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, julius 27.

Pasity miniszterelnök tegnap Bleiből visszatért Beogradba. A miniszterelnök Bledben a kinevezendő államtanácsosok névjegyzékét terjesztette a király elé, aki a listát elfogadta. A miniszterelnök magával hozta a király által jelölt négy államtanácsos névjegyzékét is. Hír szerint az ellenzék csoportjából az elfogadott névjegyzéken egyetlen jelölt van főlveve és pedig Macci Dominik dr. A névjegyzék hétfőn vagy kedden kerül nyilvánosságra.

TÖZSDE

Július 27.

Beograd. (Zárlat.) Valuta: Osztrák korona 0040.

Devizák: Páris 660, Szaloniki 190, Milano 372, Prága 183-70, Berlin 15-60, Wien 024, Budapest 5-63.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 101-50, Hollandia 204-35, Newyork 526-30, London 2343, Páris 4370, Milano 240750, Prága 1200, Budapest 035, Zagreb 165, Varsó 00850, Wien 00175, Osztrák bélyegzett 002.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 5925, Angol font 6800, Dollár 1553, Márka 292, Lira 7150, Osztrák korona 425, Rubel 315, Lei 958, Sokol 3505, Dinár 1909, Lengyel márka 2550.

Devizák: Amsterdam 60550, Bukarest 96250, London 6950, Berlin 294-50, Milano 7150, Páris 12800, Prága 3525, Sváje 29500, Wien 41750, Zagreb 475.

Wien. (Zárlat.) Prága 800, Zagreb 115, Budapest 24, Varsó 595, Milano 1580, London 153500, Newyork 34500, Páris 2860, Zürich 6550, Berlin 6625, Amserdam 13260.

Szovjetországnak nem kell az idegen segítség.

London, jul. 27.

A hágai konferencia tárgyalásairól hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés szerint Oroszországon csak idegen tőke és idegen szakerek segíthetnének. Erre azonban a szovjet megbízottak ellenkezése miatt nincs remény.

Meggyilkolták Dsema pasát.

Tiflis, jul. 27.

Achmed Dsema pasát, aki a világháború alatt a török hadsereg főparancsnoka volt, az örmény terroristák két szárnysegédével együtt meggyilkolták.

Végleg beszüntetik a Pesti Naplót, Világot, Az Estet, Magyarországot.

Budapest, jul. 27.

A nemzetgyűlés mai ülésén Eckhardt Tibor elmondotta a kormány papírbeszerezésének történetét. A kormány ugyanis annakidején, hogy a lapok megjelenése biztosítva lehessen, a Hangyának mintegy százmillió korona kölcsönt adott és monopólium szerűen kezelte a lapoknak papírral való ellátását. Amint a kormány a monopóliumot megszüntette, kisült, hogy a Hitelbank összevásárolt mindent, ráfeküdt a papírra és teljesen tőle függött a keresztény lapok szükségletének ellátása is.

Beszéde végén határozati javaslatot nyújt be, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt az ország összeomlásában elsősorban résztvevő lapoknak: a Pesti Napló, Világ, Az Est és Magyarországot végérvényes beszüntetésére.

Németországot felveszi a Népszövegbe.

London, jul. 27.

A londoni lapok közlése szerint, Németország ez évben kérni fogja a Népszövegbe való felvételét. A német birodalmi kormány ezirányú szándékáról Lloyd Georgenak és Poincarénak már tudomása is van, de még nem bizonyos, hogy állandó vagy ideiglenes tagul veszik-e fel Németországot. — Az állandó tagsághoz egyhangú tanácshatározat szükséges.

Jorga a kisebbségekről és a magyarokról.

Nagyvárad, július 27.

Jorga Miklós dr., az ismert román történettudós, a bukaresti egyetem tanára és a román nemzetgyűlés tagja a minap érkezett vissza Párisból, ahol hosszabb időt töltött. Bukarest felé való útjában Nagyváradon járt és „A társadalmi és állam Romániában” címen általános feltűnést keltő előadást tartott. Előadásának részletei nincsenek előtűntek, de a nagyváradi tudósítás szerint alapgondolata benne van abban, amiről az előadás után a nagyváradi újságírók előtt nyilatkozott.

— A jelenlegi alkotmányozó gyűlés munkája — mondotta a többi között Jorga dr. — egyáltalában nem érdekelt, mert nem a román nép bizalmából ült össze. Éppen ezért az új alkotmány tervezetével és munkálataival nem volna szabad foglalkoznia. Ez okból az új alkotmány tárgyalásában részt nem vesznek. Az én politikám a népem politikája, amely a teljes konszolidáció politikájával azonos.

— Minden, az állam keretében élő nemzetiségnek jogában áll saját nyelvű iskolát fenntartani. Minthogy minden polgár a közhatalmához hozzájárulni köteles, az állam ezzel szemben a kisebbségi iskolák fenntartását állami segítséggel köteles biztosítani. E tekintetben a magyar kisebbségi iskolák sem lehetnek kivételek.

— A román és a magyar közlekedés sikere a két nép kölcsönös jóindulatától függ. A sovinizmus a jó viszony megteremtésének legnagyobb ellensége. Ott, ahol sovinizmus sovinizmussal áll szemben, könnyen feltámadhat a bolsevizmus. A józan belátás politikájának terére kell lépni mindkét népnek, akkor feltámad a román-magyar barátság.

Ne törekedjünk a romanizálásra, mert ugyanis csak a nemzetiségek salakját és a leggyengébbeket sikerül meghódítani.

És az így nyert anyag annyira gyenge lesz, hogy az első megpróbáltatásnál széthull. Ne a nemzetiségek megbontására törekedjünk, hanem minden igyekezetünkkel tápláljuk a kulturájukat, mert a kultura közös vagyona. Ahogy végignézte az erdélyi kulturintézményeket, így például az aradi kulturpalotát is, bizonyos rezignációval állapította meg, hogy csak éppen a színek kerültek le az épületekről, de belül ugyanaz maradt minden.

A nemzetközi konferencia tárgyalásai.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, jul. 27.

A nemzetközi konferencia a jövő héten kezdi meg tárgyalásait Londonban. A napirenden a jóvátétel, a közel Kelet és a tengeri kérdés vitája lesz. A konferencia egy hétnél tovább fog tartani.

Beszüntetés előtt a megyei közkórház.

A kórháznak nincs pénzügyi fedezete. — Az állam mint adós. — A kórház fenmaradása veszélyeztetve van.

Beeskerek, jul. 28.

A napokban élénk vita fejlődött ki a szkupstinában az egészségügyi minisztérium budgetje felett és a felszólaló képviselők pártra való tekintet nélkül egyetemesen egyetértettek abban, hogy az ország egészségügyére meglehetősen esekély gondot fordítanak.

Ezt a tényt látszik igazolni a beeskereki közkórház válsága, mely tegnapi oly komoly stádiumba jutott, hogy a kórház további fenmaradása veszélyeztetve van. A kórház ugyanis képtelen a kiadásokat fedezni és a kellő beszerzéseket eszközölni, mert az állam a közismert legrosszabb fizető; a kórházban államköltségen kezelt betegek ápolási és eltartási díjait utólagosan fizeti, de ezt sem pontosan, hanem a lassu adminisztráció miatt a számla benyújtása után csak hosszú időre. Az ilyen egészségügyi intézménynek pedig, mint a kórháznak, megfelelő tőke kell, hogy a rendelkezésére álljon, ez pedig a késedelmes fizetés miatt lehetetlen.

A kórházválsággal kapcsolatban felkerestük a kórház igazgatófőorvosát, dr. Mátity Misát, aki készséggel állott munkatársunk rendelkezésére.

Mátity dr., igazgatófőorvos kérdésünkre elmondotta, hogy a kórház betegeinek nyolcvan százaléka olyan, akik után az állam fizet ápolási és eltartási díjat. A többi husz százalék a betegsegélyző pénztár tagjaiból, katonákból és magánemberekből áll, akik saját költségükön kezelik magukat a kórházban. A magánbetegek természetesen megfizetik számlájukat, a katonaság, az állam és a betegsegélyző pénztár azonban gyak-

ran marad adós, illetve a lassu likvidáló munka miatt csak hónapokkal később fizet.

A betegsegélyző pénztár például, hogy többet ne említsek, harmincezer dinárral tartozik a kórháznak, a katonaság pedig nem kevesebbel, mint ötvenezer dinárral.

A novisadi egészségügyi osztály negyedévenként küldi a kiutalandó összeget. Ez év elején kétszáz ezer koronát kiutalt előleg címén a kórháznak, hogy abból a legszükségesebb kiadásait fedezhesse. Az összeget, mint mindenkor, ez alkalommal is a beeskereki pénzügyigazgatóság útján folyósították, ahol a kórház az összeget fel is vette. Igen ám, de a pénzügyigazgatóság tévedésből kétszáz ezer korona helyett kétszáz ezer dinárt utalt ki, amit jövedelg nem vett észre az igazgatóság.

A kórházra a jelentékeny segély, mint az istenáldás hatott. A pénzből kifizették az összes adósságokat, sőt kisebbszerű beruházásokat is eszközöltek. Közben azonban rájött a pénzügyigazgatóság a tévedésre és visszakövetelte a kifizetett százötvenezer dináros különbözetet, amit persze a kórház nem tudott megtenni, mivel ilyen hatalmas összeg nem állott a rendelkezésére.

Június 28-ikán a novisadi egészségügyi osztály százötvenezer dinárt küldött, július hónapban előlegül meg harmincezer dinárt. Ezt a 188.000 dinárt az egészségügyi osztály az első évnegyed számlájának kifizetésére szánta. Amikor a kórház vezetősége fel akarta venni a kiutalt összeget, a pénzügyigazgatóság kijelentette, hogy a pénzből 150.000 dinár a pénzügyet il-

leti, amiért régebben tévesen ennyivel többet kifizetett. A fennmaradó harmincezer dinárból harmincezeret az előlegek fedezésére kívánt fordítani a pénzügyigazgatóság és csak nyolcezer dinárt volt hajlandó kiutalni.

A kórház ezzel a ténnyel válságos helyzetbe került. A szomorú kilátások szerint a kórháznak nem lesz elsején pénze a tisztviselők, orvosok és az irgalmas nővérek kifizetésére. Azonkívül pedig elsején követelni fogja pénzét a tisztviselők szövetsége, a hus- és kenyérszállító, akiknek persze szintén tartozik a kórház.

Az igazgatóság más megoldás hiányában, tegnap

sürgönyileg fordult a novisadi egészségügyi osztályhoz és a közegészségügyi miniszterhez, melyben sürgős pénzbeli segély kiutalását kérte. Abban az esetben, ha a segélyt nem kapnák meg, kénytelenek lesznek bezárni a kórházat.

A kórházban a pénzhány a legrosszabb időpontban állott be. Ilyenkor kell ugyanis beszerezni az egész téli szükségletet, a lisztet, zsírt, burgonyát és a tüzelőfát. Rengeteg ajánlat is van ezekre, de a megbízással várniok kell, míg megfelelő anyagi eszköz nincsen a birtokukban.

Az örökös pénzhány okozta azt, hogy utólag mindig drágábban kénytelenek mindent megfizetni, mint azt korábban tehetők volna.

A kórháznak adóssái is vannak, ezek között néhány külföldi állam is szerepel, melyektől egyelőre azonban nem lehet bevasalni a tartozást.

Vörhenyjárvány Beeskereken.

Beeskerek, július 28.

Napok óta vörhenyjárvány pusztít Beeskereken, mely mind nagyobb méreteket ölt. A járvány gyors továbbterjedése érthetetlen tünetmenty ilyen időtájtban, amikor iskolai előadások nincsenek, mert hisz éppen — a szülők lelkiismeretlensége folytán — az iskola terjesztette leginkább a fertőző járványos betegségeket.

Az orvosi hivatal kimutatása szerint eddig tizenegy vörheny megbetegedés történt. A vörheny az orvosi kezelés és kellő ápolás hiánya miatt tegnap és tegnapelőtt már két áldozatot követelt, aminek oka az, hogy a járvány a külvárosban terjed leginkább, ahol a szülők nem jelentik be a megbetegedést azért, mert a vörhenybetegét rögtön a kórházba utalják.

A járvány váratlan felbukkanása arra készítette a városi orvosi hivatalt, hogy erélyes kézzel lásson neki a szülők megrendszabályozásának. Gyakran razzákat fognak

tartani és ahol be nem jelentett beteget találnak, ott a szülők ellen megindítják a büntető eljárást. Tegnap volt egy ilyen razzia, mely

alkalommal egy helyen lakomázni találtak három vörhenybeteg egy egész sereg egészséges gyermekkel. A szülőket érzékenyen megbüntették.

Beeskerek második piaca a Miletityeva utcában lesz.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 27.

Több ízben foglalkozott a „Torontál” Alexity Bogolyub polgármester azon tervével, hogy fiókpiacot létesítsen a város a Temesvári-utcában. A piac ugyanis jelenlegi helyén alig fér el, az asztalok kicsinyeknek bizonyultak, a közönség részére való út szűkké vált a nagy forgalomhoz képest, mindezekért, főleg azonban az écska-temesvári-utcai negyedek lakóinak kényelmi szempontjából szükséges, hogy a piac egy részét ide áthelyezzék.

A fiókpiac tervével tegnap elkészült Alexity Bogolyub polgár-

mester és már utasítást is adott, hogy a munkálatokat megkezdjék. A tervzet szerint a Buza-tér ezen-tul kizárólag a gabona-vásár céljaira fog szolgálni. A jelenleg ott elhelyezett fuvaros-állomást átte-szik a Tomasováci-utca-ba, a buza-téri zsidóbarátok pedig a Vörös-marty-utca elején lesz a strandjuk. A temesvári-utcai piac az első keresztutcáig húzódik. Az utca jobb oldalán pedig a baromfi- és gyümölcs-eladás történik. Az utca mindkét oldalán árusító asztalkákat készített a város, amiknek elkészültével megnyitják az új piacot.

HIREK

Kik optáltak a Bánságból?

Beeskerek, jul. 28.

Bucusi Belacrkván. Az ideai Anna napi bucsut a helybeli nőegylet aknáza ki a háboruban elesett hősöknek emelendő síremlék javára. A nőegylet az egész napot igénybe vett ünnepélyt rendezett a rk. templom előtti téren változatos programmal. Szódaviztől kezdve pezsgőig, mézeskalácstól a legfinomabb tortáig mindent lehetett kapni. A siker érdekében a város hölgyközönségének színe-java közreműködött. A zenével is így voltunk. Volt harmonika, cigányzene, tűzoltók, földművelők bandája és a zenekedvelők orchestra. A földművelők által rendezett Anna-bál is fényesen sikerült.

Lemondani.

Soha még annyi fájdalmas rezignációval, elkeseredéssel, visszafójtott könnyekkel nem mondták ki ezt a szót, mint ma. Asszonykönyv, gyermekírás, férfidüh van ebben a szóban, amely ma a Miatyánk zárószava lehetne milliók és milliók számára. Lemondani egy jó könyvről, utazásról, egy kellemes színházi estéről, asszonyknak egy puha selymes holmáról, gyerekeknek egy játékeszerről akkor, amikor ezer és ezer ember tobzódik az élvezetekben: — Krisztusi feladat! Lemondani az otthon melegségéről és idegen országban, idegen népek között vándorolni mindig tovább és tovább hontalanul, ki tudja meddig! Milliókat szór így a világ minden tája felé a vak sors, amelyet Kain keze igazgat. És mindig új hontalanokról hallunk és mindig új földönfutók siralmaival hozza a táviró a világ minden részéből. Emberek, testvérek, ha este lefeküsztek a puha ágynakba, ha megszegitek a jó, omlós kenyert, ha a gyerekeknek rátok nevet, ha szerető asszonyi kéz simítja végig az arcotok: jusson eszetekbe millió hontalan — akiket talán-ti tettetek földönfutókká. Aki- ket úgy lehet, egy elhamarkodott szó: a „homousion” és a „homousion” fosztott meg a meleg otthontól, a barátok seregétől, a mindennapi kenyértől. Csengjen a fületekbe a lemondás szavának keserű muzsikája és nyissátok meg szíveteket: a szeretetnek, amely egyedül lehet csak hid ember és ember, nemzet és nemzet között.

Legyen lud ha kővér! A Daily Mail egy newyorki jelentése szerint Milton Nobles filadelfiai geológus megállapítja, hogy Budapest környékén néhány hónapon belül mintegy hetven vulkán fog kitörni, ami Dél-Aurópa, Észak-Afrika és Ázsiában óriási földrengéseket fog maga után vonni. Budapestben kijelentették, hogy addig míg a magyar geológusok nem nyilatkoznak, misztifikációnak tartják a hírt.

Dr. Heinerman, miután tanulmányutjáról Münchenből visszatért, újra felvesz betegeket beeskereki szanatóriumába. Telefon 112.

Az amerikai szénbányászok sztrájkja. Newyorkból jelentik, hogy az amerikai szénbányászok sztrájkja még egyre tart. A békeltető tárgyalások semmiféle pozitív eredményre nem vezettek, így hogy Harding elnök maga veszi kezébe a közvetítést, mert a sztrájk óriási károkat okoz Amerikának.

A „Torontál” tegnapi számában leközlött az azoknak a beeskereki lakosoknak neveit, akik az SHS állam vagy valamelyik külföldi ország javára optáltak. Mai számunkban folytatjuk a névjegyzék közlését, illetve felsoroljuk a Bánság többi részéből optáltak neveit.

Velika Kikinda: Horváth Mihály, Pálfiakás Ilona, Utczai Balázs, Hartner János, Weber Rudolf, Reinhardt István, Pajzs Sándor, Neller Márton.

Ólécz: Dopler Julia.

Debeljaca: Krivacs Antal, Seib József, Olasz Pál, özv. Nagy Anna, Quágh Sándor, Gacsal Erzsébet, Pinkoezi Rozália és Ignác, Csorba László, Nagy Juliska, Joó Imre, Kuhn József, Klekner István, Gacsal Jolán, Számos Dávid, Karl István, Nagy Lajos, Olasz Antal, Pál, Kiss Eszter, Gacsal János, Nagy Sándor, Balogh Gyula, özv. Beuner Lászlóné.

Kovaesica: Ambrózy Sándor, Olasz Antal Pál, Kornelia Paulina, Tóth Marija, Loski János.

Kanak: Miskolezy Mátvás, Tari József, Damsin István.

Antalfalva: Dr. Zitkovszky István és fia Lajos.

Dzsombolj: Dr. Kerényi Miklós Kohn Guidó, Reinhardt József.

Rugd Jován, Rug Romulus, Feistl György, Kusebaun Gure, gróf Csekonics Endre, Csekonics Pál, Csekonics Julia, Antal Ágost, József, János, Erzsébet és András, Babics József, Koch János, Reinhardt Péter, Reichard Aulania, Belya Rozália.

Novoszelo: Kovács Antal, Lázár Vaszilie, Zagajeziján Mihajló, Balajmare Nesztor, Rutvean Josif, Gligorie Miuc, Dimitrie Negu, Nik Petár, Stojka Petár, Bogdán Floriján.

Hajduesica: Dalos Zoltán.

Alibunár: Balog István, özv. Tolveth szül. Schieber Zsófia, Scheffer Győző, Balogh Ferenc, Kari Mihály, Fixmann Mária, Grob Lajos, Tolveth Tibor, Igaz István, Gedron Kató, Grob István.

Jazovo: Acza Verona.

Székelykeve: Gancsov Péter, Oláh Lajos, Mora János.

Horgos: Ilija István.

Saresa: Kiss Ferenc.

Ujma: Szabó Árpád.

Mokrin: Verecs Balázs, Kerecs István.

Lazarevo: Posler Péter.

Padina: Doleschall Elza.

Ürményháza: Puskás Sándor.

Beloblato: Droba Márton.

Bela Crkva: Szabó Etelka, Kudi Ágost, Benedek Zoltán, Hegyes Károly.

Kovin: Bónisz Aladár, Isebse Viktória, Reusz Bartos.

Mali Torak: Petrovics Tódor, Petru Andru, Raszkucz Pavle, Marijan Ciril, Pauneszku Petár, Nikolin Vikenti, Krizsan Koszta, Nikolin Toma, Radu Jon, Erdelyan Zsika, Tlormann Angyelon.

Uzdin: Szubu Joska.

Sv. Jovan: Koruja Nikolaj, Ronyanec Kuzman, Mancsu Jon, Popovics Aurel, Popovics Karolin, Nikolaj Obetyan.

Jazovo: Ács József.

Turska Kanjiza: Ház Etel.

Novi Besej: Nagy István, Nagy Pál.

Tiszaszentmiklós: Jenőfagyos Dániel, Fatyas Franciska.

Szerbesernye: Rucsmann József, Veliki Gaj: Müller Péter, Müller Etelka, Müller Mariska.

Német Elemér: Pap Dezső dr., Pap Géza.

Német Cernya: Mura Dezső dr., Szabados Ignác.

Beodra: Audigne Guidó.

Ernőháza: Erdélyi Emilia.

Aradácz: Kiss Kálmán, Kiss Benjan.

Oroszlámos: Somogyi Mihály.

Szenthubert: Stoffel János.

Tamásfalva: Bittó Nándor.

Magyar Cernya: Tokodi András, Bokor Dénes.

Csesztelek: Pelep Géza.

A tűzoltók jubileuma. A „Torontál” egyik régebbi számában részletesen ismertettük a tűzoltótestület ötven éves fennállása emlékéül rendezendő ünnepségek programját. A műsoron azóta sem változtattak s így az változatlanul megmarad. Az első napon, július 5-én, szombaton este faklyásmenet és ismerkedési estély, másnap, vasárnap délelőtt tábortábori mise a főtéren, szabadgyakorlatok, délután népnépzés, este pedig kabaré és táncmulatság lesz. A kabaré műsora a következő:

1. Induló, 2. Nyitány, előadja a filharmónia zenekara. 3. P. Konjovity: „Nane, Kazi tajku...”; D. Stefanovity. 4. a) Hirsch: „Rózsás nyár”, b) Kovács: „Szeretted e még az orgonát”; Konrad Stefike. 5. Hervay: „Budoárok királya”; Grassel Mariska és Weber István. 6. Zerkovitz: „Shimmy-mánia”; Konrad Stefike és Buttler Domonkos. 7. „Az anyós”, vigjáték szerb nyelven. 8. Gross: „Sári szentem”; Lajkó Juliska, Buttler Domonkos, Csányi Lajos. 9. Fall: Terzett aus der operette, „Der fidele Bauer”; Punkert János, Ruess Ferenc, Buttler Domonkos. 10. Eisler: „Mutter!”; Ruess Ferenc és Grassel Mariska. 11. Harsányi: „Kelemen viccel”; Konrad Stefike, Gomilkovich József, Róth Béla, Weber István. 12. Benatzki: a) „Die Hosen der Jungfrau von Orleans”, b) Couplik; Ruess Ferenc. 13. Stolz: „Heute nacht, wenn die Sterne glühn”, Lied aus der Operette „Lang, lang ist'shes...”; Konrad Stefike, Ruess Ferenc énekkari kísérettel. 15. Zene

A sörház-utcai bombamerénylet. Budapesti tudósítónk jelenti: A sörház-utcai merénylettel Szepes László magánhivatalnokot és Florenz György tanítójelöltet gyanúsítja a rendőrség. Mindkettőjüket körözik. A gyanúsítottak erdélyi tájszólással beszélnek.

**** Dr. Efremitis sorozási utjáról** visszaérkezett és újból megkezdte a venerikus betegeknek gyógykezelését a Daun-féle házban 1-3 óráig és este megegyezés szerint.

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár,** Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérgazgató 52.

Prágai főzött sonkát, teavajat, grojer-, trapista-sajtot, továbbá ásványvizet, sört, málnaszörpöt és egyéb italokat állandóan jégen tart esemege- és fűszerkereskedésünk. (Azelőtt Somogyi András.) Telefonszám 277. Torontáli Agrárbank R-t.

Még osztrák koronát is lopnak. Beogradi tudósítónk jelenti: Hermann Ida novisadi asszony és Kukulj Szlavka a szávai fürdőstrand kabinjainál alkalmazott kiszolgálónó egymással szövetkezve Holtek Rudolf wieni kereskedőtől százharmincezer osztrák koronát loptak el. A két vállalkozónó csak pillanatnyi elmezavarban követehette el a lopást, minthogy az egész nagy summa 270 dinár.

Átutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R-T. fiókjánál** (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Lelkészeiktatás Mramorákon. A napokban iktatták be a mramoráki ágostai evang. egyház papi székébe Láng János lelkészt, akit Buda-

pestről egyhangulag hívtak meg az egyházközség ügyeinek vitelére. Az új lelkes beiktatását, amelyen nagyszámú közönség jelent meg, Mernyi Gyula bánsági senior vezegzte.

Hová vonulnak a nemszláv önkéntesek?

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 28.

A nemszláv hadkötelesek bevonulási ideje felett még teljes a bizonytalanság. Az 1902. évfolyambeli közl ezideig sem a szlávok, sem a nemszlávok nem teljesítettek katonai szolgálatot s holott várható volt, az ismeretes Zeesevity-féle bevonulás kellemetlen tapasztalatai után, hogy az idén jóval korábban lesznek a bevonulások, mindeztideig nem történt erről intézkedés. Még inkább teljes bizonytalanságban élnek az 1898-1901-es nemszlávok, akik közül legutóbb tizenhetet behívtak rendes katonai szolgálatra.

Érdeklődtünk a katonai ügyosztálynál a behívott önkéntesek bevonulási, illetve katonáskodásuk állomáshelye iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a gyalogsághoz beosztottak Valjevóba, a tüzérek Nisbe, a lovasok pedig valószínűleg Suboticára kerülnek.

Ami a tömeges, általános bevonulásokot illeti, részleteket megtudandó, eljártunk a kerületi katonai parancsnokságnál, ahol kijelentették, hogy a bevonulásokra névze még nincsen pozitívum a birtokukban és így nem nyilatkozhatnak ebben a kérdésben.

Héjjast szabadon bocsátották.

Budapest, jul. 27.

A Héjjas ügyében Bethlen miniszterelnöknél járt küldöttség nevében Kovács József esperes-plébános beszédében a következőket mondotta: A Duna-Tiszaköz keresztény magyarsága küldött ide minket, az a nép, amely ilyenkor csak az aratással, a jövő élettel törődik. Most azonban a kaszák pengését megállította valami: Héjjas Iván elfogatása. Ő az egész Duna-Tisza-köznek született vezére. Héjjas most fogságban van. Lelkünk csak tiltakozni tud elfogatása ellen. Kovács után Borbély József, a keeskeméti gazdaközönség nevében követelte Héjjas szabadonbocsátását.

Bethlen miniszterelnök a küldöttségnek a következőleg válaszolt:

Köszönettel veszem, hogy kéréssel és nem követeléssel jöttek hozzám, bár utolsó szónokuk ezt követelés formájában adta elő. A kormány felelős a reudért ebben az országban és nem fogja engedni, hogy mindenki a saját eszejárása szerint feltölthassa magát az ország megmentőjének. Az országot csak úgy lehet megmenteni, ha összetartunk és egy vezérré hallgatunk. Nekem fenn kell tartanom a rendet és nem lennék méltó a helyemre, ha nem merném saját barátaimmal szemben is kimutatnom az erélyemet. Akik ebbe az ügybe bele vannak keverve, kétségtelenül hazafias szándékkal jártak el, de honnan tudják önök, hogy a cselekmény eredménye az ország megmentése lett volna? Honnan tudják, hogy ez nem az ország romlása lett volna? Én tudom, hogy mi lett volna az eredmény és ezért kötelességet teljesítek, amikor szembeszállok terrorral, kéréssel és követeléssel. Vegyék tudomásul, hogy én minden körülmények között szembe fogok szállni.

Ha önök között vannak igazi férfiak, én is férfi vagyok. Tudok ütni jobbra és fogok ütni balra is. Sem destruktíót, sem hazafias önhatalmuságot nem tűrök. Rendet fogok teremteni. Ami Héjjas szabadonbocsátását illeti, ebben az ügyben kizárólag a bíróság fog dönteni.

Budapest, jul. 27.

A képviselőház folyosóján élénken tárgyalták a Duna-Tisza-köz küldöttségének terrorisztikus magatartását. A küldöttség tagjainak fenyegető magatartása különösen a szociáldemokraták körében keltett nagy megbotránkozást, akik olyan kijelentést tettek, hogy ha kell, tíz percen belül százezer munkás áll a parlament előtt, akkor próbáljanak terrorizálni. A lapok egybehangozóan megállapítják, hogy Bethlen miniszterelnök Tiszára emlékeztető határozott és megalkuvást nem tűró férfias magatartása és beszéde az egész nemzetgyűlés osztatlan tetszésével találkozott és mindenfelé mély hatást váltott ki.

Budapest, jul. 27.

Az ügyvédség ma befejezte a nyugatmagyarországi felkelés ügyében a vizsgálatot és úgy döntött, hogy az ügyet rendes bíróság elé utalja. A vádhatóság elrendelte ezért Héjjas, Pater Bónicz, Erős Géza, Melegh László, dr. Révai Ferenc és Horváth Béla szabadlábra helyezését.

Sport

Beogradi Vardar—Belaerqvai Sport 3:0 (2:0). A Belaerqvai Sportegylet az egész játékot fölényrel játszotta végig, csak a kapuelőtti helyzeteket nem tudta kihasználni. A vereség az utolsó pillanatban beállított tartalékkapus rovasára megy, mert ha az I. kapusa (Kirch) véd, az eredmény kétségtelenül a belaerqvaiak javára dőlt volna el.

Polgármesteri hivatal Vel. Bečkerek. 11665. kig. 1922. szám.

Versenyajánlati tárgyalás.

A városi tanács határozata alapján f. évi augusztus hó 15-én írásbeli versenyajánlati tárgyalás fog megtartatni a városi kutak megvizsgálása és kifestése tárgyában

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatokat vállalni hajlandók, hogy 20 dináros okmánybéllyel ellátott írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. évi augusztus 14-ig nyújtsák be a polgármesteri hivatalnál.

Óvadék fejében az előírányzott összeg 10%-a leteendő a városi pénztárba.

A feltételek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Veliki Bečkerek, 1922 július 25

B. Alexity s. k.
polgármester

Szegeden gyönyörű uri lakóház

kedvezményes áron eladó.
Bővebb felvilágosítással szolgál
Tóth Samu Debeljacsa.
Telefonszám 6.

VII. gimnáziumot végzett diák szerb nyelvtanítónak

ajánlkozik elemista fiúhoz. Cim a „Torontál” kiadóhivatalában.

Tudatjuk a nagyérdemű közönséggel hogy

csemege- és fűszerkereskedésünkben

(azelőtt Somogyi András) állandóan jégen tartunk teavajat, prágai főzött sonkát, grojer-, trapista- és egyéb csemegeajtot, továbbá behűtve tartunk ásványvizet, sört, málnaszörpöt és egyéb italokat. Telefonmegrendelések 277. sz. alatt eszközölhetők.

Torontali Agrárbank Részvénytársaság. 1273

Egy szőlőkád (Bottick)

25 hektoliter ürtartalommal, nagyon jó állapotban, eladó Bővebbet 1258

Konkoly Róza zsinog- és bálókereskedésben Veliki Bečkerek, a nagyhid mellett.

Németül beszélő

1268

szobalányt

keresek azonnali belépésre.

Dr. FODOR, Lukács-féle szeszgyár. Telefon 151.

Figyelem!

A város központján fekvő, évtizedek óta fennálló, jóforgalmu

fűszer- és festékáru-üzlet

más vállalkozás miatt szabad kézből eladó

1170

Bővebbet a „Torontál” kiadóhivatalában.

Figyelem!

Amerika városrészben egy 3 szobás HAZ kerítés mellékhelyiséggel

ELADÓ.

Vétel esetén a ház beköltözhető
Cim a kiadóhivatalban 1262

Veszek

magvakat: Lóhere és lucerna, búkőny, hagyma és egyéb. Csak ezidei magterméket. Csak írásbeli ajánlatokra felelek. Tima Vladiszavljevity magkereskedése. Beograd 1260

GÉPEK
fa, bádóg és fém
megmunkálásán, valamint

SZERSZÁMOK
transzmissziók és benzinnmotorok
állandóan raktáron:

Karl Jetzbacher Zagreb
Vlaška ul. 25. Telefón: 4-90.
Saját gyárak Bécsben.
Kérjen ajánlatot!

Transjugo A. D. Beograd,

Relyina 2.

Telefon
10-38.

Szállit:

traverzeket,
betonvasat,
huzalszeget,
parkettet,
fürdő- és
klosettberendezést és
minden más
építőanyag
állandóan
raktáron.

1239